

ESPAI D'OPINIONS

Nº160
Maig 2012

Andreu Grimalt Rosselló

Director de la Fundació Gadeso

L'EDUCACIÓ EN EL PUNT DE MIRA

L'altre dia, a una taula rodona sobre educació organitzada per la Fundació Gadeso, la Directora General de Planificació, María de las Mercedes Celeste, defensà veladament que l'excel·lència educativa és que els més capaços assoleixin les més altes quotes de qualificació, sense que "els companys amb més limitacions puguin endarrerir aquests alumnes".

Deixant de banda la perversitat d'aquesta afirmació, la Directora General oblidà que les "limitacions" de les que parlava no són únicament intel·lectuals, sinó també socials, econòmiques i culturals, i que augmentant les ràtios (i per tant dificultant l'atenció individualitzada), eliminant els mestres de suport (i per tant els ajuts que poden rebre els alumnes amb més dificultats) i suprimint la gestió de la diversitat (i per tant reduir les oportunitats dels nouvinguts), la qualitat de l'educació baixarà inevitablement.

A més, amb totes aquestes decisions, el sistema educatiu perd el que és, juntament amb la formació, el seu gran objectiu: la cohesió social. És a dir, ha de ser forçosament un agent que redueixi les desigualtats d'origen i que permeti una real igualtat d'oportunitats, i no una fàbrica d'elits que menysprea els que no han sabut o no han pogut arribar.

També cal recordar les seves paraules sobre el necessari Pacte Social per l'Educació: primer el Govern aplicarà les mesures i retallades que consideri adients, que per això té majoria absoluta, i després ja ens seurem a parlar amb els distints representants del sector educatiu i veurem si podem arribar a un consens. A un consens, de què, si ja estarà tot decidit?

Un Pacte d'aquestes característiques necessita de la participació del personal docent, de les famílies, dels centres, dels alumnes i, naturalment, de les administracions, i ha de servir per establir unes bases que permetin el desenvolupament de mesures consensuades. Just el contrari del que s'està fent a la nostra comunitat.

No obstant això, s'ha de dir que la conselleria d'Educació balear no es troba sola en aquesta espècie de croada contra la qualitat en el sistema públic. Les darreres declaracions del ministre Wert haurien de provocar immediatament la seva dimissió. Textualment: *“lo urgente hoy es ahorrar; después ya hablaremos del fracaso escolar”* (La Gaceta, 1-V-2012).

És a dir, consagrem els nostres esforços en obeir als famosos mercats, encara que pel camí haguem de sacrificar la formació d'una generació d'espanyols. Immediatament sorgeix la pregunta: si ens oblidam de l'educació dels nins i joves, podrem sortir de la crisi d'una manera eficient o, ben el contrari, la recuperació econòmica ens tornarà a portar a un model, basat en mà d'obra de baixa qualificació, que s'ha demostrat inútil?

A Espanya, i en particular a Balears (que ostenta el dubtós honor de liderar el rànquing de fracàs i abandonament escolar primerenc), és necessari apostar seriosament pel capital humà, augmentant la inversió en educació i millorant la seva gestió. O és casualitat que els països amb més percentatge del PIB invertit en educació són els que millor han capejat i superat la crisi?